

CONV 304/02

WG IV 14

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

της : Γραμματείαςπρος : την Ομάδα IV «Εθνικά Κοινοβούλια»

Θέμα : Σύνοψη της συνεδρίασης της 26ης Σεπτεμβρίου 2002

1. Η Ομάδα συνέχισε την ανταλλαγή απόψεων σχετικά με τον πιθανό ρόλο και τις πιθανές λειτουργίες δικτύων και μηχανισμών που θα έφερναν πιο κοντά τα μέλη των εθνικών κοινοβουλίων και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (Βλ. επίσης τη σύνοψη της συνεδρίασης της 19ης Σεπτεμβρίου 2002, CONV 290/02). Η Ομάδα είχε μια σύντομη ανταλλαγή απόψεων και για ορισμένα θέματα που είχαν θέσει στην κρίση της άλλες Ομάδες.

Πολυμερείς μηχανισμοί σε ευρωπαϊκό επίπεδο στους οποίους θα μετέχουν τα εθνικά κοινοβούλια και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

2. Κατά τη συζήτηση για πολυμερείς μηχανισμούς σε ευρωπαϊκό επίπεδο στους οποίους θα μετέχουν εθνικά κοινοβούλια και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, ορισμένα μέλη της Ομάδας τόνισαν ότι το θέμα χρήζει μελέτης με γνώμονα τον σκοπό και το ρόλο που θα είχαν παρόμοιοι μηχανισμοί. Ορισμένοι εξέφρασαν τους δισταγμούς τους όσον αφορά τη δημιουργία νέων θεσμικών πλαισίων.

3. Ορισμένοι συμφώνησαν ότι θα ήταν χρήσιμο να υπάρχουν μηχανισμοί τόσο για τις επαφές των εθνικών κοινοβουλίων μεταξύ τους, όσο και μεταξύ εθνικών κοινοβουλίων και Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Τονίστηκε ότι πρέπει να υπομνησθεί πως δεν τίθεται κανένα θέμα «ανταγωνισμού» μεταξύ εθνικών κοινοβουλίων και Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, αφού επιτελούν χωριστούς ρόλους, αλλά πρόκειται για το πώς τα εθνικά κοινοβούλια θα μπορέσουν να μετέχουν περισσότερο στις ευρωπαϊκές υποθέσεις (με βελτίωση των επαφών μεταξύ τους και με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο) προκειμένου να ενισχυθεί η δημοκρατική «πρόσδεση» της ΕΕ στα κράτη μέλη. Υπογραμμίστηκε επίσης ότι και τα μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου είναι σημαντικό να μετέχουν περισσότερο σε εθνικό επίπεδο.
4. Υποδείχθηκε ότι πρέπει να υπάρξει δικτύωση μεταξύ εθνικών κοινοβουλίων για την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και άλλων συναφών πληροφοριών. Υπήρξε συμφωνία ως προς το ότι η Διάσκεψη των Επιτροπών Ευρωπαϊκών Υποθέσεων (COSAC) χρειάζεται μεταρρύθμιση για να καταστεί αποτελεσματικότερη. Πέρα από την αξία που θα έχει η ενίσχυση της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών και πληροφοριών, ορισμένοι πρότειναν να αναπτυχθούν περισσότερο οι επαφές μεταξύ μόνιμων επιτροπών στο πλαίσιο μιας μεταρρυθμισμένης COSAC και οι εν γένει εργασίες της Διάσκεψης να είναι καλύτερα στοχοθετημένες. Επίσης, προτάθηκε να συζητηθεί στο πλαίσιο της COSAC ο έλεγχος της επικουρικότητας σε γενικό επίπεδο, η απευθείας συμμετοχή των εθνικών κοινοβουλίων μέσω της άσκησης κοινοβουλευτικού ελέγχου και ο νέος μηχανισμός έγκαιρης προειδοποίησης που πρότεινε η Ομάδα Ι. Ακόμα ειπώθηκε ότι τα θεσμικά όργανα της ΕΕ πρέπει να υποχρεωθούν να απαντούν στις εισηγήσεις της COSAC. Επισημάνθηκε ότι η σύγκληση συνεδρίου (congress) είναι πιθανό να έχει επιπτώσεις στο ρόλο που θα ανατεθεί στην COSAC. Ορισμένοι υποστήριξαν ότι η COSAC μπορεί να γίνει μηχανισμός για επαφές μόνο μεταξύ εθνικών κοινοβουλίων. Ένα μέλος πρότεινε να γίνει μόνιμη επιτροπή που θα αναφέρεται σε ένα συνέδριο.

5. Συζητήθηκε ο πιθανός ρόλος ενός συνεδρίου στο οποίο θα συνέρχονται εθνικοί βουλευτές και μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Μερικοί δήλωσαν ανοιχτοί στην ιδέα ενός συνεδρίου, ανάλογα με το ποιές θα είναι οι λειτουργίες του. Τονίστηκε ότι ο σκοπός του και ο ρόλος του θα πρέπει να εξηγηθούν με σαφήνεια στους πολίτες. Από άλλους εκφράστηκαν φόβοι μήπως οι νέοι μηχανισμοί περιπλέξουν υπέρμετρα το ευρωπαϊκό οικοδόμημα, ενώ ένα μέλος εξέφρασε την αντίθεσή του στην σκέψη συνεδρίου.
6. Μέλη που τάχθηκαν υπέρ της ιδέας του συνεδρίου δήλωσαν ότι ένας τέτοιος μηχανισμός θα μπορούσε να συμβάλει στη διαμόρφωση της πολιτικής ατζέντας/στρατηγικής της ΕΕ, με τη σύμπραξη εθνικών κοινοβουλίων και Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σε έναν ευρωπαϊκό διάλογο. Τονίστηκε ότι το συνέδριο θα πρέπει να είναι φόρουμ, μηχανισμός, και όχι θεσμικό όργανο. Διάφορα μέλη πρότειναν να ενημερώνεται καταλλήλως το συνέδριο και να έχει την ευκαιρία να συζητά το (μελλοντικό) πολυετές στρατηγικό πρόγραμμα και /ή το ετήσιο πρόγραμμα του Συμβουλίου. Επίσης προτάθηκε να λαμβάνει ετήσια έκθεση προόδου και έτσι να παρακολουθεί την εκτέλεση των δηλώσεων προθέσεων (σε περίπτωση που το συνέδριο θα συνέρχεται σε ετήσια βάση) προτάθηκε να λαμβάνει έκθεση σχετικά με την κατάσταση της Ένωσης και /ή να καλείται να επικυρώνει διορισμούς σε υψηλά αξιώματα. Η Ομάδα τόνισε ότι ένα συνέδριο δεν πρέπει να έχει νομοθετικό ρόλο, ούτε να αναστέλλει ή να παρακωλύει τη νομοθετική διαδικασία, ή να αποδυναμώνει την κοινοτική μέθοδο. Ένα μέλος πρότεινε να ανατεθούν σε συνέδριο ορισμένες μελλοντικές τροποποιήσεις των συνθηκών για τις οποίες δεν θα απαιτείται επικύρωση από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις τωρινές διαδικασίες. Ακούστηκαν διαφορετικές προτάσεις ως προς τη συχνότητα σύγκλησης ενός συνεδρίου, από μία ή δύο φορές ετησίως έως μία φορά κάθε πέντε χρόνια.
7. Προτάθηκε να ενημερώνονται τα εθνικά κοινοβούλια σχετικά με το ετήσιο νομοθετικό πρόγραμμα της Επιτροπής (σημείωση : είχε αναφερθεί σε παλαιότερες συνεδριάσεις της Ομάδας, για να συμπράττουν από αρχικό στάδιο τα εθνικά κοινοβούλια στον έλεγχο της επικουρικότητας).

8. Η Ομάδα καλωσόρισε παλαιότερη πρόταση σχετικά με τον πιθανό ρόλο ad hoc διακοινοβουλευτικών συνελεύσεων που θα μπορούσαν να προωθούν την επίλυση θεμάτων σε τομείς που παρουσιάζουν δυσκολίες (σημείωση : στην προηγούμενη συνεδρίαση είχε αναφερθεί η μεταρρύθμιση της ΚΓΠ και το σύστημα ιδίων πόρων).

Ζητήματα που έθεσαν άλλες Ομάδες

9. Άλλη Ομάδα είχε επισημάνει ότι ίσως η Ομάδα IV θα ήθελε να εξετάσει τη χρήση του άρθρου 308 ΣΕΚ και να συζητήσει το κατά πόσον τα εθνικά κοινοβούλια θα έπρεπε να έχουν ειδικό/πρόσθετο ρόλο σχετικά με αυτό. Ο κ. Van Nuffel από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξήγησε την κατάσταση αναφορικά με το άρθρο 308, υπενθυμίζοντας ότι η διάταξη επιτρέπει την πραγματοποίηση αναγκαίων ενεργειών σε τομείς στο οποίους η συνθήκη δεν προβλέπει κατάλληλη νομική βάση. Διανεμήθηκε κατάλογος με τις πράξεις που θεσπίστηκαν από τότε που τέθηκε σε ισχύ η συνθήκη του Άμστερνταμ. Χρήση του άρθρου έχει γίνει σε τρεις τομείς: ίδρυση υπηρεσιών, ενεργειακός τομέας και οικονομική, χρηματοδοτική και τεχνική συνεργασία με ορισμένες τρίτες χώρες (η συνθήκη της Νίκαιας ενσωμάτωσε τον τρίτο από τους τομείς αυτούς στη Συνθήκη, αλλά όχι και τους δύο πρώτους).
10. Στη συζήτηση που ακολούθησε, τονίστηκε η σημασία διατήρησης του άρθρου, για να υπάρχουν περιθώρια ευελιξίας. Κάποιοι εισηγήθηκαν την υπαγωγή των προτάσεων με βάση το άρθρο 308 στη διαδικασία της συναπόφασης, ενώ άλλοι δήλωσαν αντίθετοι σε κάτι τέτοιο. Υποστηρίχθηκε ότι, αν και ο ρόλος των εθνικών κοινοβουλίων είναι ίδιος όπως και σε κάθε άλλη νομοθετική πρωτοβουλία, δηλαδή η άσκηση καθαυτό κοινοβουλευτικού ελέγχου στις κυβερνήσεις, είναι σημαντικό να δηλώνεται σαφώς τότε οι προτάσεις βασίζονται στο άρθρο 308, ορισμένοι δε πρότειναν να απαιτείται από την Επιτροπή να αιτιολογεί την επιλογή της αυτή. Επειδή ο χρόνος για συζήτηση ήταν περιορισμένος, το Προεδρείο κάλεσε τα μέλη να στείλουν γραπτώς τις παρατηρήσεις τους.

11. Το Προεδρείο είχε λάβει επιστολή από τον κ. Hänsch σχετικά με θέματα που απασχόλησαν την Ομάδα IV, τα οποία η Ομάδα ίσως θα ήθελε να εξετάσει (συμμετοχή των εθνικών κοινοβουλίων στο συντονισμό της οικονομικής πολιτικής, βλ. αντίγραφο της επιστολής που κυκλοφόρησε μέσω του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου). Καθώς δεν υπήρχε χρόνος για συζήτηση, το Προεδρείο κάλεσε τα μέλη να γνωστοποιήσουν γραπτώς τις απόψεις τους.

Προφορική έκθεση του Προεδρείου στην Ολομέλεια της Συνέλευσης

12. Το Προεδρείο ενημέρωσε την Ομάδα ότι, στην ολομέλεια στις 3-4 Οκτωβρίου, θα εκθέσει προφορικά την πρόοδο που έχει συντελεσθεί μέχρι τώρα, αποδίδοντας την ουσία των συζητήσεων που έχουν γίνει στην Ομάδα, όπως αυτές εκτίθενται στις συνοπτικές εκθέσεις των συνεδριάσεων.

Επόμενη συνεδρίαση

13. Η επόμενη συνεδρίαση θα πραγματοποιηθεί στις 10 Οκτωβρίου 2002, ώρα 14:30-18:00. Θα είναι αφιερωμένη στη συζήτηση ενός προσχεδίου της τελικής έκθεσης (που θα διανεμηθεί πριν τη συνεδρίαση).